

Koráátiani

Îtun anaaé kéwaraa-yubaq Koráátai-marupaq Póroma ánná-naupaq máena watáama kétitana Tímoti agatáiyе.

1 ¹ min-áúbámá kemá Póroma mórama Îtu Káríqtoni timáyíkarai-kayukabike-naqa ketááí tibâqawaaraaa-naqa Tímotigaraq kágayauye. ² Áánûqtuni waayúkama Koráátai-marupaqa Îtu Káríqtoqtaba kerátááí tibâqawaayuma yemá Îtukaq itáíq-itaiq umá kέyaqtoraayubaq kágayauye. Áánûqtuma ketibotáámá kaayoné-yátááqá wení íráqô-qtataakokaraq kerawáqá timíno.

³ kerátámá aati-aatimá Áánûqtuma ketááí uyátárain-naqa Îtu Káríqtoni aboákáqá nunamummá kerawáqtábá kéteka "tíkáiyе" kétuye. ⁴ Áánûqtuma wení márûpaq kerawáqtí meyámmá tíkáítana wáitaq awé oqtábámá ketáámá ítarauatae. abo kerawáqá Îtu Káríqtokaq akoqnáá umá itáíq-itaiq kéeq kerawáqtí tirummá Áánûqtuni waayúkama yímêqtabama kerátámá kítauyе. ⁵ áqnáabaqa kerawáqá árain-aimma min-áté-wátáámá Îtuqtaba matáamma minná íráqô-meyaqtaba Áánûqtuma kerawáqá timínitaq ítarae. abo Áánûqtuma kerawáqtábá min-íráqó-meyámmá wení márûpaq tíkaraiye. ⁶ maamin-áté-wátáágómá máqte-marabaq wéyáwé kíye. minná Áánûqtuni íráqô-qtataakoma máqten-aukapaq wéyáwé kíetana kerawáqtí áukáapikaraq wéyáwé kíetaq kerawáqá áqnáabaq kíetaq tágama ítarae. ⁷ ketááí tíkái-tibaqawaama Ipááparatima kerátái mimórá-máyái-nákómá wemá kerawáqá tiráátitriye. wemá Îtu Káríqtokaq itáíq-itaiq umá kέyaqtorena kerawáqá tíwáqnaa kíye. ⁸ ánibo Aokaq-Áágómá kerawáqá arummá tímî-qtataaqtaba kekárátámá timá tímikaiye.

⁹ miráitana wemá kekárátámá timá tímikaitakaboaka kerátámá Áánûqtukaq nunamummá aati-aatimá kerawáqtábá kétuye. Áánûqtuma

keráwáqtí túyánápímmá wení aúyánánápó maqmá ógitikainaq miráigaae téka kerátámá nunamummá kétuye. Áánûqtuma wení Aágóni itaí-yátáákáráq ítama tágai-yataakaraq maqmá ógitikaikaae téka kétuye. ¹⁰miráinaq keráwáqá Áánûqtumma ákái-kayukaraa umá kanaaráq mánoe. ánibo keráwáqá aati-aatimá Áánûqtumma amuqá maránî-qtataariq ínöe. miráinana Áánûqtuqtaba keráwáqá íráqô-mayaima kémayaiyana mi-wágómá íráqôn-aramma iyániye. miráinana Áánûqtuqtabama keráwáqtí itaí-yátáákómá uyátá-maqma anómma aurániye. ¹¹Áánûqtuni tágama-akoqnaabike keráwáqá akoqnáá ínôqtaba nunamummá kétuye. miráinata waayúkama keráwáqá mamá táiq kéumatikaiyaqa keráwáqá paá Ítukaq itáfq-itaiq umá túma pukáinabaq mánoe. ¹²keráwáqtí timuq-yatáákákémma Áánûqtukaq “tíkáiyé” tero. wemá wení yabíkái-marupaqa ópí yáíkaaq ínôqtaba keráwáqá mamá yokaa umátíkaraiye. máqtemma Áánûqtuni óq-wayukate yáíkaaq ínöe. ¹³abo wemá keqtáámá kumayukóní akoqnáábikemma tiwíqmenataa wení ákáin-aanikoni yabíkái-qtataakoni aménáápáq tiwíqmenataa utáiyé. ¹⁴wení áanikoma keqtáámá mamá umátíkaitanataa ketááí kúmiq-yataaqa Áánûqtuma mamá paábaq yuwéna awikátukaiye.

¹⁵Áánûqtumma ketáámá íma kanaaráq aónanunataamanibo Ítu Káríqtoma wemá wekáá kíye. ítáaro. naayóbáqá Áánûqtuma Ítu Káríqtomma tarôq umákarena máqte-qtataaqa anaaékaq tarôq uráiyé. ¹⁶Ítu Kárítoni akoqnáárakemma Áánûqtu wíyôpaq wái-qtataakaraq maa-márábí wái-qtataakaraq tarôq uráiyé. ketáámá mi-qtátááqá kanaaráq káoneqtaa íma kanaaráq káoneqtaa únna-yataaqa wemá tarôq uráiyé. yabíkái-marupakaraq akoqnáá-yataakaraq uyátáraa-kayukagaraq yabíkáa-kayukagaraq náápaamma matokáa-kayukagaraqa máqtemma wemá tarôq uráiyé. Áánûqtuma máqte-qtataaqa Ítu Kárítonapo tarôq uréna Ítu Kárítoqtaba taróq uráiyé. ¹⁷miráitana Ítuma máqe-uraitana anaaékaq máqte-qtataaqa tarôq uráiyé. ánibo máqte-qtataaqa wení akoqnáánapo yáqtoqma yagaroqtaráiyé. ¹⁸Áánûqtuni waayúkama áíkuyo-yuraqa Ítuma yeqtí yiqnómmá máítata yemá wení aúma mááe. wemá máqte-qtataakoni áqnáabariq umá máiyé. abo wemá pukáipikemma áqnáabariq umá itó-urai-nare. owé. máqte-qtataaqtabama wemá áqnáabaq-nare. ¹⁹miráuma Áánûqtuma wení máqten-aaimma Ítu Kárítokaqaq wáikaae téna tiráiyé. ²⁰ánibo Áánûqtuma Ítu Kárítonapo mayáímá kémayena máqtemma maa-márábí wái-qtataakaraq máqtemma wíyôpaq wái-qtataakaraqa yauwéqma mamá wenôpactaa kíye. Ítu Káríqtoma kaapaq-yátáq púítana wení naaegómá aqtímena kukáimma miráuma Áánûqtugaraq waayúkati aúkáapimma kaayoné-yatááqá mamé iráiyé. naayóbáqá Áánûqtuma yeqtábá namuq-nákáá uráine.

²¹naayóbáqá keráwáqá Áánûqtunopakemma nékaq máeq keráwáqtí máqte-tai-aaimma tarôq kíeq keráwáqtí táí-tuyanakakemma Áánûqtuni

namuro-wáyúkámá máqe-uraae. ²² miráimanibo íbêqa wení áanikoma pukáikakemma Áánûqtuma keráwáqá mamá wení aanábóiq uráiye. wemá keráwáqtábá miráuraipoaq keráwáqá Áánûqtuqtabama aokaríq éq wenáurakaqa tigaemá íma wáinaq wenôpaq kanaaráq wínoe. ²³ miráimanibo keráwáqtí itáíq-itaiq í-yátááqá yáqtóráaro. Áánûqtuma keráwáqá abaúmma ánûqa yamá akoqnáá umátíkaraikaq máaro. min-íráqó-qtátááqá Áánûqtuni átê-wataagoma “timénúne” téna timá akoqnáá umákain-aipikemma káqo-yuma íma iyuwáiyatawaq kerawáqá yabitero. maamin-áté-wátáámá máqte-marabaq kétima-yimewaqt kemá Póroma min-áté-wátáágóqtábá kaqtó-naqa aúkáune.

²⁴ miráitaq íbêqa kemá keráwáqtábá tú-tiqa mayáunayaba timuqá kémaraune. Ítu Káríqtoni aú-aíqa wení waayúkayaba matáimma kemá móraiq umá kémayaune. wení waayúkama yemá móribi áíkuyo-yuma yemá wenaúma mááe. ²⁵ Áánûqtuma wení waayúkama náayuwabi yemá móribi áíkuyo-yuyaba kemmá mamá kaqtó-naqa aútíkaraiye. maami-máyáímá keráwáqá tíwáqnna ónúnnayaba kemmá tímikaiye. miráuma wení watáama máqten-aukapaqa “timá-yimiyo” téna timátíkaraiye. ²⁶ abo maamin-áímmá kétima-yimiyatawaq waayúkama yemá naayóbáké yéqéna íbêq-kanaaraqa Áánûqtuni aúpáq-áúyánámmá aúyôqmakaimma itánoe. miráimanibo íbêqa min-áúpáq-áúyánámmá abarokáqtáá uráitata wení waayúkama kanaaráq abarokáq káonaae. ²⁷ maami tágama aúpáq-áúyánámmá máqte-kayukayaba wáimma keráwáqá íma Ítíráaeo-wayukama timá-timenunayaba Áánûqtuma kemmá aúyaqtikena tiwíkaiye. maannáe. Ítu Káríqtona tirunóbáqá máena Áánûqtuni tágama-yataaqa yáikaaq ínôqtaba tiywáitaq awé kéoe. ²⁸ miráitaqtaa ketáámá Áánûqtuni watáama máqtemma waabá-káyúkátí yúbáq kétunatae. ketáámá kékén-áímmá kéteqtaa Áánûqtunopake itaí-yátáákáráq kékén kétunatae. miráinataama máqte-kayukati yáaikoma Ítu Káríqtoqtaba mítúq abarokáq umá ánataikaae téqtaa mirá kétunatae. ²⁹ maaminnáyaba kemá mayáímá kémayaune. Ítu Káríqtona kemmá máqten-akoqnaama tímikaitaaq min-ákóqnááráké mayáímá kémayaune.

2 ¹kemá keráwáqtábá aqoqnáá umá mayáímá kémayaunayaba itaígáae téq kétune. miráitaq kemá Áréórátia-marupaqa tibâqawaaraa-kayukagaraq káqo-kayukama ketóíkaq íma káonaa-yuyabagaraq kemá yeqtábá mayáímá aqoqnáá umá kémayaune. ² mirá kéeq yeráwáqtábámá ikatíqa íma ígáae tépoaq kemá mirá kétune. keráwáqá keráwáqtí tirummá amí-yátáákákémá waayúkama móribi yabitimá ya áikuigaae téq kétune. ánibo Ítu Káríqtoqtabama keráwáqá ítama aqoqnáá ígáae téq kétune. miráráá umá keráwáqá kémæeq Áánûqtuni aúpáq-áúyánáqtábámá ítátuwaigaae téq kétune. min-áúpáq-áúyánámmá minná Ítu Káríqtona wenamááriq wemíye. ³ Ítuma wemá miráuma kíraa umá máena Áánûqtuni máqten-itai-yataakomma ítukaiye.

⁴miráitaq kemá kétima-timune. waayúkama kaaqaarigón-únítíq-áímmá téta yemmá íma iyuwáiyatawaq kerawáqá makátéro. yaímma-taoqa yerawáqtí yáagoma íráqôníq kéibo atéráaro. ⁵kemá ketúgogaraq yagaroqtamá kerawáqté íma máunamanibo kemá kerawáqtábá túyánámmá kéitaune. kerawáqá mórbabi akoqnáá umá Ítu Káríqtokaq itáíq-itaiq kéowaq kemá kerawáqá kétimoneq timuqá kémaraune. ⁶kerawáqá áqnáabaqa Ítu Káríqtomma kerawáqtí uyárái-naqa awíkeq mimóráíq uráániq umá weté yagaroqtamá matúq-matuq umá máaro. ⁷kerawáqá wepímmá ánûqa yamá akoqnáá umá máaro. miráinaq kerawáqtí táaimma wenámúraaq taróq oro. ketáámá tiráátirauna-yataaqa yáqtoqma akoqnáá uréraq Áánûqtukaq “tfkáye” tero.

⁸kerawáqá yaímma-wayukama íma iyuwáiyatawaqa yemá kerawáqtí ánûqa Ítu Kárítopi yaráamma yaákáma yúwáaro. mi-kááqáárí-áíkmá paá waayúkati yúyánápíké kéye. miráinaq kerawáqá yemmá íma iyuwáiyatawaq kerawáqá yabitero. min-áímmá waayúkagaraq maa-márabí-tái-wákogárág kéyiraate. Ítu Káríptonopakemma íma kéye. ⁹maanáyaba ítáaro. Áánûqtuni mútûq-aaikoma Ítu Kárítopi wáye. ¹⁰ánibo Áánûqtuma mútûq-tuwaraimma tímikaitaq kerawáqá Ítu Káríqtote yagaroqtamá mááe. máqten-akoqnáagaraq máqte-naapaakaraqa wennámiye.

¹¹Ítu Káríqtokaq itáíq-itaiq oqtábámá waayúkama kerawáqtí túma íma kárataae. ímibo Ítu Káríqtoma kerawáqtí kúmiqa paábaq káratukaiye. ¹²ánibo kerawáqá Ítuqtaba nommá pékaamma miráuma Ítu Kárítoni aúma uqtamákáawana yauwéqma itó-urain-awaameqa matáae. abo Áánûqtuma Ítu Kárítomma mirá umákaraipoaq kerawáqá Áánûqtuni akoqnáágoma kanaaráq ínitaq itáíq-itaiq urááe. ¹³naayóbáqá kerawáqtí kúmiqtababoana Áánûqtuma kerawáqá yawááq-uraiye. naayóbáqá kerawáqá Ítíráaeo-wayukama íma máepoaq kerawáqá Áánûqtunnama íma máqe-uraae. miráimanibo íbêqa kerawáqtí kúmiqa Áánûqtuma mamá paábaq yuwéna awikátuwena wemá kerawáqá Ítu Káríqtote yagaroqtamá aúgen-auwaraimma tímikaiye. ¹⁴ánibo Áánûqtuma ketáái kúmiqa mamá paábaq yuwéna awikátuwena maamin-ámaán-áímmá ketáámá aratúnnayabataama íma yorauténa yukáye. ketáái aqtábááma wení agamatá-kánnáábí wáimma ikátuwena kaapaq-yátáq ketáái kúmiqa paá umátuwena “kerawáqtí aqtábááma ánatagiye” tiráye. ¹⁵wemá táiwakoni kawáá-wákárá máqte-tai-akoqnáagaraq mamá paábaq yukáye. Ítu Káríqtoma kaapaq-yátáq pukéna maami-tái-ákóqnáámá uyáráitata waayúkama mi-tái-ákóqnáágóní kaaqaari-ááímmá aónaraae.

¹⁶miráinaq kerawáqá áawaqa néq nommá néq íyábámá waayúkama íma iyuwáiyatawaq yemá ámaán-aimma taróq oro. anón-aawaqa aokaq-kánááráqá naýábábi aagaí-kánáágóní ámaán-aiqtabama kerawáqtí naayón-ááímmá íma wáráaro. maamin-ááímmá minná paá anaaékaqa

árain-auwaraimma yínî-waigoni amané. árain-auwaraimma Îtu Káríqtonopake kéye. ¹⁷missing? ¹⁸miráinaq kerawáqá waayúkama íma iyuwáiyatawaq yemá mirán-ámáán-áímmá kerawáqtábá tarôq oro. yemá téta “kerawáqá Áánûqtunopake kaqtó-wayukati náápaakoni aménáápág máeraq mi-káqtó-wáyúkárág nunamummá tero” tíyaqa íma mirá-oro. yemá kerawáqtí aúkáapikemma yeqtí kaikáá-qtátááqtábá tíyanaimma kerawáqá íma itáíq-itaiq oro. mi-káyúkámá yemá paáyaba yeqtí yúma maméta kéuyeta paá yeqtí yúyánápíkén-áímmá kéte. ¹⁹yemá Îtu Káríqtoma wenamáa ketááí tiqnómmá wemmá ayúwéta kégoe. min-áqnókákémma mútúq-augoma akoqnááma kémayaíye. ánibo min-áúmá máqtemma Áánûqtuni waayúkama Îtu Káríqtoqtaba mórábi áíkuyo-yue. ketááí tiyáátâkogaraq amakógárág mórábi arúbaraayaniq umá miráuma Îtuma itáíq-itaiq kéo-kayukama mórábi arúbama kéyaqtoraitana Áánûqtuni akoqnáárake min-áúgómá akoqnáá umá pááq kéye.

²⁰miráitana kerawáqtí naayón-ákómá Îtu Káríqtoma kóbuitanama min-ákögárág pukáye. íbêqa maa-márágóní táí-wakoni akoqnáábikemma kerawáqá paá kéumagoe. miráitaq nôraq itaráq kerawáqtí tâaimma ayúwáawanawaq maa-márbí-káyúkátí yáaikoraama kéyo? kerawáqá nôraq itaráq yemá maará téta kétewaqa kaqtó kéoo? minnâ ²¹“maannáma íma ánekuyoro. minnáma ínáaro. maami-káqó-qtátááqá íma ánekuyoro.” téta kétewaq nôraq itaráq kaqtó umá kíttaao? ²²maami-qtátáákómá paátataakaa umá ánataginiye. maamin-ámáán-áíkómá paá waayúkati ámáan-aine. ²³mirán-ámáán-áíkómá waayúkati yúrakaqa íráqôníq kéye. miráitana maamin-ámáán-áímmô waraifybámá íma oyaaq kéipoana yaímma-wayukama yúyánápímmá téta: “maamin-ámáán-áímmá waréqa kemá íráqô-naqune.” téta yúyánápímmá kéte. áaqibo yemá ímiye. miráimanibo ketááí tûgoni akaí-yátááqá íma waránáae téqtaama maamin-ámáán-áíkómá ketáá íma kanaaráq tíváqnnaa kíttaae. ketááí tûgomma tebûqa áménataama íma warániye.

3 ¹Îtu Káríqtoqtababoq kerawáqá itó-uma aúge-tuwaraimma matááe. miráinaq Áánûqtuni márûpaq Îtu Káríqtoma máipaqtaba túyánámmá itáaro. mibáq wemá Áánûqtuni ayáánurapaq náápaan-abitataraq maraq máiye. ²paá maa-márbí wái-qtataaqtaba túyánámmá íma itánômanibo mibáq wái-qtataaqtaba túyánámmá itáaro. ³taákaq máráaro. kerawáqtí naayón-áíkómá pukitana kerawáqtí aúgen-auwaraikoma Îtu Káríqtote yagaroqtamá Áánûqtuni márûpaqa aúpáq waiye. ⁴kerawáqtí árai-tuwaraimma Îtu Káríqtomiye. ánibo wemá kumínaqa kérawáqá wetê yagaroqtamá wení tágama-yataapi mónoe.

⁵kerawáqtí tûgoma kúmiq-yataariq ínéta kékoma yíkamma utátuwáaro. miráráá-qtátááqá maannáe. kebó-yátááqá táí-tuyanamma itaí-yátááqá túranannama aí-yátááqá tâwí-aimma tarôq ínôqtaba tikaí-yátááqá káqo-yuti minnâ mayaíybá tikaí-yátááqá mirá-tíkáí-yátááqá

ikámma utátuwáaro. mi-qtátáákómá Áánûqtuni márûpaqa kémayaipoana egaamá aí-yátáákómá miráuma óqtakarabi yaataqá nunamummá teníkáá kíye. ⁶máqtemma mirá-qtátááríq o-wáígómá Áánûqtuma yemmá mamá áyámma kéumayikaiye. ⁷naoyóbáqá kerawáqá mirá-qtátááríq kíeq mirá kéo-kayukate yagaroqtamá máqe-uraae. ⁸miráimanibo íbêqa mirá-qtátááqá kerawáqtópakemma nékaq yuwáaro. tíyámma íoro. káko-kayukama táíq umáyikayabama túyánámmá íma itéraq káko-kayukama táí-aimma ítima-yikaaro. námô-yataakoni watáama ítero. ímiye. maami-máqté-qtátááqá kerawáqtópakemma nékaq yuwáaro. ⁹kerawáqá móra-mora-yuma kaaqaari-áímmá ítero. kerawáqtí naayón-ááímmá miráuma aútún-únákáqtóraa umá ayúqma paábaq yukéq ¹⁰aúgen-aaimma mamá kúbekaae. maamin-áúgén-náqá kerawáqíye. miráinaq kerawáqá Áánûqtuqtaba taíbariq-taibariq umá kíiteq uyátá-maqma íráqôníq umá wekáá umá mánoe.

¹¹kerawáqá aúgeniq ommá maará kíye. ókaraq waayúkama íma yataínoe. Karíki-wayukagaraq Ítíráaeo-wayukagaraq yemá náayuwabi yúma kárataa-yugaraq yúma íma kárataa-yugaraqa kerawáqá máqtemma móraiq umáyikanoe. Ítu Káríqtoma máqtemma ketáái tirunóbáqá máiqtababoqtaa karaanóbáq-wáyúkágáráq namuq-wáyúkágáráq ánná-wayukagararabi paá umáguraa-kayukagaraqa yemá kerawáqtí túyánápímmá mimóráíq umá mánoe. Ítu Káríqtokaq máqtemma itáíq-itaiq o-yútí yirunóbáqá wemá máiye.

¹²kerawáqá Áánûqtuma wetábá aúyaqmakai-kayukama mááe. wemá kerawáqá arummá kétimiye. ánibo kerawáqá Áánûqtuni waayúkama kaayoné oro. kerawáqá kerawáqtí tívíqa káko-yuti yiménáápáq maréraq káko-yuyabama túma pukainabaq awé umá máaro. káko-yuyabama tirummá umáyíkáaro. ¹³kerawáqtí aúkáapimma móra-mora-yuma yíwáqnaa kíeraq móra-mora-yuma otaammá kuýaqtabama mamá paábaq yuwéraq tiwimmá kamátuwaaro. uyátárai-nakoma kerawáqtí kúmiqa mamá paábaq yuwéna awimmá kégamatuwaiye. miráinaq kerawákáráq káko-yuti kúmiqa móraiq umá mamá paábaq kíyweraq tiwimmá kamátuwáaro. ¹⁴máqtemma mirá-qtátááríq kíeraq kerawáqá káqowa-kaqowamma tirummá yímero. káqowa-kaqowamma tirummá kíyimeqa íráqôníq umá kímaeq máqte-qtataaqtabama kerawáqá mi-mórábí mááe. ¹⁵Ítu Káríqtomi kaayoné-yátáákómá ayuwáiyana kerawáqtí tirunóbáqá yabíqtikaino. Ítu Káríqtoma wenaúgoma kímorama wáitaq kerawáqá aokaq-aokaq áyáápáq mááe. miráinaq mimórá-túráá umá mayaímá máyáaro. ánibo Áánûqtuma weqtábá "timuqá kímarauatae" téraq tíq-tíq umá timá áméro. ¹⁶Ítu Káríqtomi watáagoma ayuwáiyanaqaq kerawáqtí tirunóbáq waíno. morá-mora-yuma Áánûqtuni itaí-yátáákókáráq yíráátero. ánibo Áánûqtukaq íma tero. Áánûqtuni watáabike imá kíteraq Áánûqtukaq nunamummá ibí tero. Áánûqtuma

nôrawabi urái-qtataaqtaba ibí tero. mirá kéeraq keráwáqtí túyánápímmá wekáq “tíkáye” tero. ¹⁷máqten-aimma kéterabi máqte-qtataariq kéeqa Ítu Káríqton-awikaq mirá kéeraq móraiq umá aboámá Áánûqtukaq “tíkáye” tero.

¹⁸ aaraukák-nóínínô, keqtawaiqmááti yáama wáráaro. min-ámmá Ítu Káríqton anaaé kewaraa-kayukati yáaine.

¹⁹ aaraukáríq uráa-kayukao, keráwáqtí tñááqmaqa tirummá yímero. kaayoné umáyíkáaro.

²⁰ iyápó-anaano, aati-aatimá keqtinóboyuti yáama kewareraq kaqtó oro. miráiyamma Áánûqtuma amuqá marakánoe.

²¹ yiboáo, keráwáqtí iyápóma tikarárán-áímmá tíq-tiq umáyikaiyatama yemá timuqá matikáiyábá íma maqmá aónanoe.

²² mayaí-wáyúkáo, keráwáqá maa-márábí-káwáá-nákómmá anaaé waréraq kaqtó oro. yemá keráwáqá kétimonaiyarabi íma timónáiyakaqa yemá timá-timiyaníq oro. keráwáqtí mayaígómmá yemá yimuqá maraígáae téraq mirá-oro. keráwáqá uyátárai-naqa Ítumma tirummá kámepoaq íráqô-mayaíma mayáaro. ²³keráwáqtí máqte-mayaíma íráqôníq umá mayánômma paá waayúkayaba ímibo uyátárai-nakoma wenamááriq weqtábá mayaímá íráqôníq oro. ²⁴taákaq máráaro. uyátárai-nakoma íráqô-meyamma timíniye. wení waayúkayaba yíkarai-meyamma keráwáqá mayánoe. miráinaq maannáyaba taákaq máráaro. Ítu Káríqtoma wemá keráwáqtí árai-kawaa-naqa máitaq keráwáqá wekáq mayaímá kémayaae. ²⁵maannáyabagaraq taákaq máráaro. máqte-kayukama otaammá kuyétama táí-meyamma mayánoe. abo Áánûqtuma máqte-kayukama móraiq umá kényainaiye.

4 ¹kawáá-wayukao, keráwáqtí mayaí-wáyúkámá arupú umá yaínáaro. keráwáqá taákaq maqméra úyoro. keráwáqtí kawáá-nákáráq máimma minnâ Áánûqtue. ²nunamummá tíq-tiq oro. túbanaaq umá máeraq nunamummá kéteqa Áánûqtukaq “tíkáye” tero. ³keqtááyábágáráq nunamummá timátíkáaro. kemá Áánûqtuni watáama waabá-káyúkátí yúbáq túnnayababoq maakáqá kemá ánná-naupaq máune. keráwáqá nunamummá kétianawaq kemá Ítu Káríqtoqtaba aúpáq-áímmá timá-yimenuna-amma Áánûqtuma kemmá tiráátiniye. ⁴ánibo keráwáqá Áánûqtumma nunamupí ítama káonaiyanawaq kemá wení watáama mamá abarakáq ónúnayaba tíváqnna íniye.

⁵keráwáqtí tákoma Ítukaq íma itáíq-itaiq kéo-kayukaraqa keráwáqá itaí-wáyúkámá máaro. abo keráwáqá Ítuqtaba yemmá timá-yiminoqtaba yokaa oro. ⁶keráwáqtí tágoma átê éna miráuma aáwapi umá yoqmáráawana átê inikaa íno. yemá keráwáqá ítama aónáiyagaq keráwáqá yemmá yauwéqma timá-yiminoqtabama arutáin-aimma timá yímero.

⁷ketááí títáá-tibaqawaama Tíkikati wemá keqtábá keráwáqá timá-timiniye. wemá uyátárai-nakoqtabama ketáátê mimórá-máyáímá

kémayena wení mayaímá akoqnáá umá itáíq-itaiq kéena kékayaiye.

⁸ kemá wemmá keráwáqtôpaqa maamin-áubámá maména wíkáae téq kétimakaune. wemá keqtáyábá keráwáqá kétima-timena umá tíqtaaiq íkáae téq kétune. ⁹ káqo-naqa Onetímatima timákáanana wetê yagaroqtamá wíniye. Onetímatima wemá títái-tibaqawaama máena Ítukaq akoqnáá umá itáíq-itaiq kékima wemá keráwáqtí märûpakene. wemá Tíkikatigaraq yenákámá mágte-qtataaqa maakáqá kekáq pááq i-qtátáqtábámá timá-timiyoye. ¹⁰ Áárítáákatima wemá keté ánná-naupaq máena keráwáqtôpaqa miráo-maarao-aimma kétima-tikaiye.

ánibo Máákima Páánabatima anaugómá miráo-maarao-aimma keráwáqtôpaq kékayaiye. Mááki wemá keráwáqá yama timónáinaqa wemmá awíqme keráwáqtí naaúpaqa ákáaro. ¹¹ Ítu Yátati wegáráq miráo-maarao-aimma kétima-tikaiye. mi-káúmó-wáyúkámá yemá yenamáá Ítíráaeo-wayukabike Ítukaq itáíq-itaiq kéo-yubikemma Áánûqtuni yabíká-qtataaqtaba keté mayaímá kékayaae. yemá kemmá óriq umá tíváqnaa urááe.

¹² Ipááparatima wegáráq keráwáqtí märûpake-nakoma miráo-maarao-aimma kétima-tikaiye. wemá Ítu Kárítoni kaqtó-nakoma máena keráwáqtábá aati-aatimá Áánûqtukaq nunamummá kétie. wemá keráwáqtábá akoqnáá umá máeq Áánûqtuni aúyánámmá waqmá ánatatuwaigaae téna nunamummá kétie. ¹³ kemá káonaune. keráwáqtábágáráq Ítuni waayúkama Áréórátia-marupakaraq Áíráápori-marupaq máa-yuyabagaraq Ipááparatima akoqnáá umá mayaímá kékayena Áánûqtukaq nunamummá tiráye.

¹⁴ Arúke títái-toqtaa-nakaraq Tímatigaraq yenákámá keráwáqtôpaq miráo-maarao-aimma kétima-tikaiye.

¹⁵ ketáái tibâqawaaraa-kayukama Áréórátia-marupakaraq min-ínímmá Nípagaraq yeqtôpaqa miráo-maarao-aimma kétima-yikaunatae. min-íníkóní naaúpaqa Ítuni anaaé kewaraa-kayukama mórábi káíkuyoe.

¹⁶ keráwáqá maamin-áubámá yoráutuwaiyatawaq anaaékaqa Ítukaq itáíq-itaiq kéo-yuma Áréórátia-marupaq áíkuyo-yuma yorautígáae téq kétune. kemá yeqtôpakaraq agatáune. keráwáqá Koráátai-marupaq máa-yuma yeqtí aúbagaraq yorautígáae téq kétune.

¹⁷ Áákipatimma maará téq kétima-amune. minnâ Áánûqtuma ámikai-mayaíma mamá ánataao.

¹⁸ íbêqa kemá Póroma ketiyáánapo kenamááríq maannâ kágayaune. miráo-maarao-aimma Póro kemá kétune.

kemá ánná-naupaq ánnáma (téini) kútikaawaq máunayabama íma tiwimmá kamátíkáaro.

min-íráqó-qtátáálómá Áánûqtunopake wenamáá kéena keráwáqtê waíno.
kemá Póroma
Tímotigarare.